Բայց նա միակ գրիչը չէր այս ժամանակ. «յոգնամեղ եւ անարհեստ գրչի Վարդան աբեղայի» ձեռքով ՋԲ (= 1453) թուին գրուած է մի աւետարան նոյն վանքում(*)։ Նոյն Վարդան գրիչը դարձեալ գրել է մի աւետարան 1460 թուին «ի վանքս Աղջոց» Ստեփանոս անունով մէկի ցանկութեամբ, որ նուիրել է Դառնի գիւղաքաղաքի եկեղեցուն. գրիչը իւր յիշատակարանի մէջ նկարագրում է Ուսուֆի որդի Ջհանշահի (1437-1460) արշաւանքը դէպի Հրէ «երկու հարիւր հազար հեծելով եւ եօթն տարի անդ կացեալ, եւ ի դուրս եկեալ բազում աւարաւ» (Բ. 52)(**)։

Վարդանը իբրեւ եպիսկոպոս նոյն թուականին գրել է մի աւետարան Դանիէլ վարդապետ Սեւանեցու համար. աւետարանը փոքրադիր է, արծաթապատ կազմով, մագաղաթ, լաւ բոլորգիր, նկարազարդ՝ խորաններով, աւետարանիչների պատկերներով, սկզբնազարդերով եւ լուսանցքի զարդերով։ Գլուխների սկզբնագիրը թռչնագիր, տների սկսուածքը ոսկեգիր. ժամանակին եղել է շքեղ, բայց վատ է պահուած։ Նկարչութիւնը միջակից բարձր, կիլիկեան ոճով։

Յիշատակարանը շարադրուած է գեղեցիկ հայերէնով ոմն Ովանէսի կողմից, որ, գուցէ, նոյն լինի

Պատկեր 184.

Մի արձանագրութիւն եւս ունինք 1471 թուականից այս երկու գրիչների անունով. միայն Վարդանն արդէն եպիսկոպոս է եւ ուխտի առաջնորդը, իսկ Գալուստը փակակալ. սրանց հետ միացած նաեւ տէր Յոհաննէս եւ Սքանդար Ցլղուրենց եւ մի այլ Գալուստ միասին հազար դահեկան են տալիս, ձիթահանք շինում եւ նուիրում վանքին (Յաւել. Ա. 152)։

վերև յիշուած հազար դահեկանի նուիրաբերութեան մասնակից «տէր Յոհանէս»ի հետ։ Այստեղ ասուած է, թէ Դանիէլ վարդապետ Սեւանեցին «շարժեալ ի հոգւոյն սրբոյ, եդ ի մտի իւրում ըստանալ աւետարան փոքր տուփ, գեղեցկագիր և ըստուգաբան, լինել անջինջ յիշատակ իւր և ծնողաց և ազգականաց իւրոց։ Զոր և ես Վարդան եպս. մեղապարտ ոգի, անուամբ միայն և ոչ գործով, վասն խնդրոյ ճգնազգեաց և սրբասնեալ քաջ րաբունոյն Դանիէլի ըզմեր տկարութիւն մարմնոյ և ըզսուտ ըզբաղումս ի բաց դնելով, ապաւինեցաք յԱԾ և ի Միածին Ցս. Քս. յորդին ա̃յ

(*) Փիրղալէմեան, Նոտարք. 195։

(**) Փիրղալէմեան, Նշխարք Հայոց Պատմ., անտիպ. Էջմիածնի մատենադարանում այժմ։